

A Bükk Nemzeti Park Tanácsának ülése

1983. december 13

2./ Napirendi pont

A bükk barlangkutatóhelyzete

Előadó: Dr. Bartucz Ferenc
igazgató

I. Barlangkutató a BNP területén

1. Barlangkataszterezés, barlangtérképezés

A BNP Alapító Határozata kiemeli, hogy a Bükk-hegység mészkőből álló területein a karsztjelenségek valamennyi formája egyaránt megtalálható. A határozat megállapítja, hogy: "A négyszázat meghaladó barlangok közül több jelentős méretű és cseppkövekkel dúsán ékesített".

Az utóbbi évek feltáró, kutató és dokumentáló munkái nyomán utóbbi megállapítást pontosítani lehet. Megkezdődött a bükk-i barlangok részletes felmérése. A BNP természeti értékeinek leltározásában az egyik legtöbb új eredményt hozó terület a karsztjelenségek és ezen belül a barlangok felmérése. A kataszterező munkát részben a BNP Igazgatóságának munkatársai, részben az OKTH Természetvédelmi Főosztályának megbízásából a Környezetvédelmi Intézet Barlangtani Osztálya a barlangkutató csoportokra és a BNP segítségére támaszkodva. A nagy munka 1982 évben kezdődött és még nincs befejezve.

A Bükk-hegység területét 16 kataszteri egységre osztották fel. Eddig 7 egységet fejezett be a Barlangtani Osztály, 2 egységben már csak pótlások kellenek, 5 egységben a felvételezés megkezdődött és csak a DK-Bükk részben zárt területén nem folyt kataszterezés. 1982-1983 években 515 barlang felvétele történt meg az egységesített kataszteri lapokon. Területi is-

mereteink alapján azonban a teljesnek vett kataszteri egységekben is lehetnek még ismeretlen, hivatalos leltárban nem szereplő barlangok. Saját tapasztalataink és a csoportokkal történt konzultációk alapján bátran állíthatjuk, hogy a Bükk-hegységben levő barlangok száma eléri, de inkább meghaladja a 800-at.

Az ország nagy barlangjai közé /200 m-nél nagyobb hossz és-vagy 50 m-nél nagyobb mélység/ a bükki barlangok közé csak 36 db tartozik az eddigi barlangfelmérések alapján. A hegység barlangjainak összhossza - részben mért, részben becsült adatok alapján - 30-35 km-re tehető. A nagy barlangok zöme a Nagy- és Kis-fennsíkron található, a D-Bükkben csak a Hajnóczy-barlang ilyen 1,5 km-t meghaladó hosszával.

2./ Barlangfeltárások

A BNP területén tevékenykedő barlangkutató csoportok az utóbbi években is eredményes munkát végeztek, több új barlangot tártak fel /pl. Kovács-kői,- Kalapács-kőibarlang/, valamint a már ismert nagy barlangokban tártak fel újabb- esetenként jelentős hosszúságu járatokat /pl. István-lápai-, Hajnóczy-, Lilla-barlang/.

3./ Barlangi ásotások, őslénytani kutatások

Az utóbbi években bükki barlangban nem folyt őrégészeti célú ásotás. Ennek ellenére ki kell hangsúlyozni, hogy a bükki és egyben a hazai barlangkutatás ősrégészeti indíttatású volt. A hazai paleolitikus kutatásokban a bükki barlangok jelentős súlyt képviselnek, melyet bemutatásukkal igyekszünk kifejezni.

A magyarországi paleolitikot mintegy 30 barlang képviseli, ezek kétharmada Bükk-hegységi. A legkorábbi eszközanyag /pre-moustierien/ a Lambrecht Kálmán-barlangból került ki. Ezt a szeletien elemekkel keveredő tipikus moustierien követte a Suba-lyukban és néhány kisebb barlangban. A Büdös-pest anyaga már, a moustierienné szeletiené váló átfejlődés-ként értékelhető. A Szeletabarlang pedig a nevével jelzett szeletien leggazdagabb /kb 700 db eszköz/ két kulturrétegét őrizte meg. Az Istállóskői-barlangban az aurignacien és azon a magdalenien szintek találhatók meg. Néhány abszolút kormeghatározási adat alapján a bükki barlangi paleolitikok kora 41 700 és 12 000 év közé helyezhető.

A paleontológiai kutatások részben az ősrégészeti kutatásokkal együtt történtek, de azoktól függetlenül is folytak és szintén jelentős eredményeket hoztak. A pleisztocén és holocén biosztratigráfiájának rendszerében több bükki barlang alaptipusként és névadóként szerepel. Paleontológiai ásatások jelenleg is folynak a BNP területén: a Hajnóczy-barlangban, a Csunya-völgy kis üregeiben és a kövesváradai Pungor-lyukban.

4./ Barlangbiológiai kutatások

Az utóbbi években csak néhány barlangban történt kutatás, pl. a Hajnóczy-barlangban, valamint a TTM Növénytára részéről zombolyok bejárati flórájának vizsgálata folyt /István-lápai-barlang, Kis-kőháti-zomboly stb/.

Barlangbiológiai kutatásnak tekinthetjük a barlangkutatók által egy-egy alkalommal végzett denevérszámlálást is néhány bükki barlangban /pl. Létársi-vizes-barlang, István-barlang stb/.

5./ Barlangklimatológiai kutatások

Elsősorban miskolci barlangkutatók nevéhez fűződő, jelenleg is folyó mérésekről számolhatunk be, melyek eredményei csak részben vannak publikálva. Rendszeres, vagy hosszabb időszaki mérések voltak a Petőfi-mésztufabarlangban, István-, Szeleta-, Létrási-vizes-, Szepessy-, Hajnóczy-, Tuskós-barlangokban és a Király-kuti-zsombolyban.

6./ Hidrogeológiai kutatások

Szorosan kapcsolódnak a barlangok természet- és Környezetvédelmi kérdéseire, melyet a III/3 pontban részleteztünk.

7./ Barlangkutató csoportok helyzete

A BNP területén érvényes kutatási engedéllyel 1983 évben 12 barlangkutató csoport tevékenykedett /3 sz. táblázat/. 1983 második felében két csoport kutatási engedélyét a barlangkutatói ügyekben első fokú hatóságként szereplő OKTH Észak-magyarországi Felügyelősége visszavonta /Lóczy Lajos csoport és a tardonai csoport/. Az engedélyvisszavonás oka az elsónél a jelentési kötelezettség többször9 felszólítás ellenére történő elmaradása, a második csoportnál a vezetők meg nem nevezése.

A jelenlegi kutatási engedélyek 1984 március 30-ig érvényesek. Az új, két évre szóló engedélykérelmek elbírálásakor, javaslattételkor lehetőségünk nyílik arra, hogy a csoportok munkatervében természetvédelmi jellegű feladatok is meghatározásra kerüljenek. A kutatási engedélyek kapcsán igazgatóságunk továbbra is azt az álláspontot képviseli, hogy egy barlangra csak egy csoport kapjon kutatási engedélyt, illetve több jelentkező esetében a kérelmezőknek meg kell egyezniük.

A BNP 1979-ben összeállított Természetvédelmi Alaptervében még 13 csoport és működési területe volt feltüntetve. Az eltelt időszakot áttekintve megállapítható, hogy a bükk-i barlangkutatás miskolci csoportjai lényegében változatlanok maradtak a korábbi "örökölt" területi felosztással, illetve kutatott barlangokkal. A vidéki csoportok között változás csak a nyiregyházi barlangászok megjelenése volt. A budapesti csoportok változása a kutatási területet lényegében nem érintette. A változások a kutatott területek vonatkozásában nem jelentettek lényeges eltérést, ami megkönnyítette a barlangkutatás természetvédelmi szempontból történő nyomonkövetését, ellenőrzését.

Lényeges változás azonban az egri csoport megszűnése. Ezzel a bükk-i karszatterület nyugati és délnyugati része egy-két újabb kísérlet /pl. Kelenföldi TE/ kivételével gazda nélkül maradt.

Igy a nagy-fennsík nyugati, magasra kiemelt része és a hegységperemi karsztforrások, elsősorban a Szalajka-forrás között feltételezett és nyomjelzéses összefüggésvizsgálatokkal már kimutatott barlangrendszer feltárása aporadikus kísérleteken kívül nem lépett előbbre.

A későbbiekben megfelelő anyagi támogatás és társadalmi bázis, felkutatásával célszerűnek látjuk az egri barlangkutatás felélesztését.

Az engedéllyel kutatott bükki barlangok több mint fele a miskolci csoportok kutatási területe.

A csoportok munkájával összefüggő fontos kérdés a munkatervek irányítása részünkről. Az MKBT-én belül működő barlangkutató csoportok tagjai azonban külföldi példáktól eltérően szabadidőben, saját zsebükből végzik kutatásaikat, így kötelező előírások betartására nem kötelezhetők. Megkövetelni tőlük csak a jogszabályban előirt környezet- és természetvédelmi megkötéseket szabad. Figyelembe kell venni, hogy a barlangok sajátos jellegéből adódóan barlangkutatást csak barlangászok végeznek, így minden erőszakos fellépés a természeti értékeink között kiemelkedő helyen szereplő barlangok további kutatását veszélyezteti.

A csoportok munkájának "irányítását", a Nemzeti Park kezelői, feladataiba történő bevonásukat több módon tudjuk és tervezzük elérni. Elsősorban azzal, hogy a csoportok nagyobb részénél a barlangkutatókkal, a csoportok vezetőivel jó személyes kapcsolataink vannak. Másodsorban a csoportok általában nyáron szerveződő kutatótáborait

anyagilag támogatjuk. Tábor támogatásban eddig éveken keresztül a Hajnóczy-csoport részesült, az elért eredmények igazolták azt a megoldást. Célszerűnek látszik a tábor támogatások kibővítése. További lehetőség az egyes csoportokkal történő megállapodások, szerződések megkötése. Ilyen megállapodással kapcsolatos megbeszélések folynak jelenleg a NME TDK Karszthodrológiai Szakcsoporttal.

II. Barlangok bemutatása

A könnyű turával, különlegesebb felszerelés nélkül, csak megfelelő felsőruházatban és világítóeszközökkel bejárható barlangok kiépítése területén előbbrelépést szeretnénk. Külföldi tapasztalatok szerint az un. sportbarlangok a legmegfelelőbb eszköz a nagyközönség ismereteinek bővítésére, szemléletformálásra - kis befektetéssel. Egyszerű megoldással /vaslétrák, biztosító láncok beépítésével/ a természetjárók valamennyi kör csoportja által bejárható barlangként első lépésben a Létrási-vizes és a Lilla-barlang jöhet szóba. A beépítések előtt azonban meg kell oldani a barlang biztonságos lezárását, valamint a barlangvédelem érdekében meg kell határozni a látogatók számát, a látogatások ütemezését és a megfelelő kíséretet. Az a cél, hogy a BNP természeti értékei között kiemelkedő szerepet játszó barlangokat az érdeklődőkkel megismertessük, csak a biztonságos barlangvédelemmel együtt érhető el.

A bükki barlangok, a barlangokhoz fűződő ősrégészeti és őslénytani kutatási eredmények megismertetése érdekében az utóbbi években 9 barlangnál lett felállítva ismertető tábla: Istállós-kői, Szeleta-, Balla-, Lök-völgyi-barlang, Szeleta, Kis-kőháti-zsomboly, Pénzpataki-viznyelőbarlang, Rejtek 1. kőfülke és Esztáz-kői barlang. A barlangismertető táblák csaknem mindegyikén a barlang jellegét, az ősrégészeti értékeket szemléltetőbbé tevő térképek, paleolit eszközök rajzai is szerepelnek. A BNP területén kiépített tanösvények /Szinva-völgy, Rejteki, Szalajka-völgy természetvédelmi tanösvények/ mindegyikének utvonalán szerepel ismertető táblával bemutatott barlang. A következő években valamennyi jelentős és jelzett turistaut mentén levő barlanghoz tervezzük ismertető táblák felállítását.

A fentiekben tulmenően az elkövetkező időszakban meg kell vizsgálni a legismertebb és a turisták által leglátogatottabb űsemberbarlangok /Istállós-kői, Szeleta-, Balla-barlang-, Suba-lyuk/ kutatástörténetének, a kutatások ősrégészeti eredményeinek a helyszínen történő "muzeumszerű" bemutatási lehetőségét is. Ez alatt a barlangokban talált eszköztípusok másolatainak, a kutatástörténetet ismertető táblóknak a barlangok bejárati szakaszában elhelyezését értjük. Az ilyen jellegű bemutatás azonban felveti a bemutatórész elkülönítésének, lezárhatóságának a problémáját is.

A barlangok bemutatásával szorosan összefüggő barlangvédelmi kérdések közül ki kell emelnünk az idegenforgalmi barlangjainkban már-már veszedelmes méreteket öltő algásodást. A BNP kérésére az OKTH Természetvédelmi Főosztálya megbizta a Környezetvédelmi Intézet Barlangtani Osztályát a lillafüredi idegenforgalmi barlangok növényesedésének megszüntetésére vonatkozó javaslat elkészítésére. Az elkészült javaslat kihangsúlyozza, hogy a helytelen világítási megoldások következtében az István-cseppkőbarlang növényesedése katasztrófális méretű, annak ellenére, hogy a Borsodtourist pár éve átmeneti megoldásként mechanikai növénylistát, azaz cseppköleomosást végeztetett. A Petőfi-mésztufabarlang növényesedése abszolút tömegét nézve nem éri az István-barlangét - de veszélyesebb, mert a növények nem cseppköveken, hanem mésztufaképződményeken települnek. A javaslatban tájékoztató jelleggel meghatározták a megfelelő világítási rendszer főbb vonalait. A probléma megoldását nagyban elősegíthetné a két barlangnak a BNP kezelésébe történő átadása. Amennyiben a két barlang a BNP kezelésébe kerül, megfelelő alapokat, elsősorban pénzügyieket kell keresni arra, hogy először a javaslat alapján szakértőkkel megterveztessük az új világítási rendszert és üzemeltetési módot, majd a kivitelezés is megindulhasson. A növényesedés végleges megszüntetése jelentős, több millió forintos támogatást igényel.

III. A barlangok természet- és környezetvédelmi kérdései

1./ A jelzett témakörből a barlangkutatással összefüggő kérdések sorában elsőként a barlangok állagának megóvását említjük meg. A korábbi évtizedekben kibontott zsombolyok, víznyelőbarlangok közül a jelenleg folyó katasztrézési munka során többet "megszűntnek" kellett nyilvánítani. A kibontott bejárati barlangszakaszok biztosító ácsolata sok esetben összeomlott és elsősorban az időszakosan működő víznyelőbarlangok esetében hordalékkal újból feltöltődött /pl. Perpáci-víznyelőbarlang, a Nagy- és Kis-fennsík több barlangja/. A folyamat megállítása érdekében meg kell kezdeni az ácsolatok felújítását. Ennek elmulasztása esetén néhány éven belül olyan jelentős víznyelőbarlangok bejárata is megszűnik mint a fokozottan védett, 1 km-t meghaladó hosszúságú, a Nagy-fennsík geológiai, hidrogeológiai kutatásához is jelentős adatokat adó Jávorkuti-víznyelőbarlangé. A kisebb kibontott barlangok megmentése is legalább ilyen fontos, mert a Bükk-hegység geológiai, vízföldtani viszonyainak felderítésében ma még nem minden részletben tisztázott adatokat adhatnak.

2./ Barlanglezárások

A barlangkutatótól elválaszthatatlan kérdéskör a barlangok védelmét szolgáló lezárások.

A BNP területén jelenleg 8 barlang van lezárva:

Petőfi-mésztufabarlang	/x/
István-cseppkőbarlang	/x/
Bolhási-viznyelőbarlang	/x/
Hajnóczy-barlang	/x/
István-lápai-barlang	/x/
Szepesi barlang.	/x/
Lilla-barlang	
Esztáz-kői-barlang	

/x/ = fokozottan védett barlang

Az eddigi barlanglezárások közül az OKTH a Lilla-, István-lápai- és a Szepesi-barlang esetében adott anyagi támogatást. A BNP Természetvédelmi Alaptervében meghatározott lezárási programban a fenti barlangokon kívül szerepel még a Szamentu- és a Kőlyuk 2. barlang is, melyek képződményeik és ősrégészeti leleteken őrző kitöltésük miatt fokozottan védett barlangok. 1983. évben a két barlang lezárásának első fázisa megtörtént: a lakatosmunkák elkészültek, a lezárásokat 1984-ben tervezzük. A lezárási programban szereplő Létrási-vizesbarlangot igazgatóságunk 1984-ben fogja lezáratni.

A következő időszakban az eddigi lezárások felülvizsgálatát el kell végezni, több okból is. A Bolhási-viznyelőbarlang lezárása nem tekinthető biztonságosnak, az István-lápai- és az Esztáz-kői barlangok vasajtóján a denevérek be- és kilyutását biztosító röpnnyilást kell vágatni.

Fontosnak tartjuk a lezárási program továbbvitelét, azonban a lezárandó barlangok listáját körültekintően, az érdekelt szervek és hivatalok / MKBT, ÉVIZIG/ bevonásával kell meghatározni.

3. / A Bükk-hegység sajátos földtani felépítése, hidrogeológiai viszonyai következtében csaknem teljes karszterületének meghatározó szerepe van a hegységperemi és a hegységet beréselő völgyekben fakadó, zömmel vizellátás céljára foglalt nagy karsztforrások vizutánpótlásában.

A Bükk-hegység a körülötte levő települések lakosságának tekintélyes részét, közel félmillió embert lát el ma még egészséges ivóvízzel, úgy tekinthető, mint egy "nyitott" víztározó.

A fentiekből következik a karszterület, a barlangok környezet- és vízvédelmi kérdése.

A foglalt források hidrogeológiai védőterületének lehatárolása, érdekében az utóbbi években, valamint a korábbi évtizedekben tudományos céllal végzett hidrogeológiai összefüggésvizsgálatok kiderítették, hogy a foglalt forrásoktól sok km. távolságban, a fennsíkron levő viznyelők és a források között szoros hidroló-

giai összefüggés van. A Nagyfennsík csaknem valamennyi jelentős víznyelőjébe és víznyelőbarlangjába elfolyó vizet különböző anyagokkal nyomon követve azok hosszabb-rövidebb időn belül megjelentek a karsztforrásokban.

1983. év végéig vizsgálati és előterjesztési szinten meghatározták a vizellátásba befoglalt miskolci, sály-kácsi és noszvaj melletti karsztforrások védőidomát.

A BNP Igazgatósága határozatban javasolja, hogy a fentiekén kívül a hidrogeológiai védőidomokat valamennyi foglalt karsztforrásra határozzák meg és ennek alapján sürgősen dolgozzanak ki egy a Bükk-hegység egész területét érintő vízvédelmi- környezetvédelmi tervet. Ezek előkészítési szakaszától kezdve a BNP tevékenyen kíván közreműködni.

A barlangok védelme, így lezárásuk is tehát szoros kapcsolatban van a lakossági vizellátás környezetvédelmi kérdéseivel. A kérdés fontosságára való tekintettel a barlangkutatói engedélyek elbírálásakor szükség esetén az ÉVIZIG bevonása elengedhetetlen. A források meghatározott védőidomán belüli természet- és környezetvédelmi munka hatékonyabbá tétele érdekében igazgatóságunk ez évben kezdeményezte együttműködési szerződés megkötését az ÉVIZIG-el. A vízvédelem érdekében a barlangkutatócsoportokat is bevonjuk munkánkba. Több fennsíkbarlangban végeztünk közösen, több esetben a BNP támogatásával barlangtisztítást. Ezt a munkát továbbra is folytatni akarjuk. A barlangkutatók ezen túlmenően az engedélyezés idejére "rájuk bízott" barlangok és környezetük figyelését, szennyeződésektől történő megóvását is segítik.

1.sz. táblázat: A bukki barlangi ásatások eredményei

Név	Kő- eszközök	Csont	Paleolit ember csont	Állati csont	Növényi maradv.	A barlangi kultúra
Istállás-kői-bg.	+	+	+	+	+	aurignacien
Suba-lyuk	+	+	+	+	+	moustierien
Balla-bg	+	-	+	+	+	szeletien + gravettien
Pes-kő-bg	+	+	-	+	+	aurignacien + gravettien
Büdös-pest	+	-	-	+	+	moustierien - szeletien
Kecskés-galyai						
- bg	+	-	-	+	+	moustierien
Lambrecht-bg	+	-	-	+	+	pre-moustierien
Petényi-bg	+	-	-	+	+	aurignacien + gravettien
Szeleta-bg	+	+	-	+	+	szeletien
Herman Ottó- -bg	+	+	-	+	-	szeletien
Puskaporosi						
-kf	+	-	-	+	-	szeletien
Lök-völgyi-bg	+	-	-	+	-	szeletien
Büdös-pest melletti szik- laüre	+	-	-	+	-	szeletien
Balla-vegyi- sziklaüre	+	-	-	+	-	szeletien
Három-kuti bg.	+	-	-	+	-	szeletien
Herman-Ottó-kf	+	-	-	+	-	szeletien
Hillebrand-bg	+	-	-	+	-	szeletien
Sólyom-kuti- sziklaüre	+	-	-	+	-	moustierien

Tarkői-kf	-	-	-	+	-	
Hór-vgyi-						
-bg	-	-	-	+	-	
Rejteki-						
-kf	+	-	-	+	-	
Farkas-						
-kői-bg	+	-	-	+	-	moustiertien
Kövesvára-						
di karszt-						
üregék	-	-	-	+	-	

Állati csontok a fentiek mellett 17 barlangból kerültek elő dokumentálton.

2.sz. táblázat: A BNP területén levő barlangok biológiai és klimatológiai kutatása

Név	Fauna	Flóra	Léghőm.	Páratart. rendszeres
István bg.	+	+	+	+
Petőfi-bg.	+	+	+	+
Szeleta-bg.	+	-	*	+
Herman Ottó-bg.	+	-	-	-
Kecske-lyuk	+	-	-	-
Büdös-pest	+	-	-	-
Létrási-vizesbg.	+	-	+	-
Király-kuti-zs	+	-	+	-
Szepessy-bg.	-	-	+	-
Suba-lyuk	-	+	-	-
Hajnóczy-bg.	+	-	+	+

Megjegyzés: egy-egy hőmérsékletmérés a fentiek mellett kb 20-30 bükki barlangban történt.

3.sz. táblázat: A Bükk-hegységben érvényes kutatási engedéllyel dolgozó barlangkutató csoportok, és a kutatott barlangok

1	2	3	4
A csoport neve	A kutatott barlang		
	Megnevezése	helye	/erdőrész/
Borsodi szénbányák SE. Barlangkutató Csoportja /Miskolc/	Nagymedve-bg	Miskolc	61-D
	"29-es" vnybg	" " "	71-C
	Lilla-bg	Parasznya	7-H
	Kalapács-kői-bg	" "	7-K
	Kovács-kői-bg	" "	6-D
	Békás-zs	" "	7-H
Harman Ottó Barlang- kutató Szakcsoport /Miskolc/	Gulicska-zs	Miskolc	71-C
	Szirén-bg	" "	51-C
	Sziklafal-alatti-bg	" "	58-D
	Borókás-tebri 2.sz. vnybg /x/	" "	58-A
	Borókás-tebri 3.sz. vnybg	" "	58-A
	Kiskut-lápai-bg	" "	59-G
	Szeleta-zs	" "	25-A
	Bolhási-vnybg /x/	" "	51-C
	Dorongósi-vnybg	Kisgyőr	19-T
	Ilona-kuti-zs	" "	24-F
Marcel Loubens" Barlangkutató Egyesület /Miskolc/	Szamentu-bg/x/	Varbó	32-1
	Létrási-vizesbg /x/	Miskolc	56-E
	Kismogyorós-bg	" "	31-F
	Utmenti-zs	" "	36-A
	Speizi-bg	" "	57-T
	Kecske-lyuk/x/	" "	32-F
	Cubákos 2 bg.	" "	31-C
	Kajla-zs	Bükk-szentkereszt	40-E
	Pes-lik	Szilvásvár	75-D
	Szepesi-bg./x/	Miskolc	29-A

Nehézipari Műszaki Egyetem TDK Karszt- hidrológiai Szak- csoport /Miskolc/	István-lápai-bg /x/ Alsó-egyetemtebri-bg Fekete-bg /x/ Balokina-bg	Miskolc 61-F --" 61-B --" 34-E LKM dolomit bányo bányatelkén
--	---	--

Hajnóczy József Gimn., Óvónői Szak- középisk. és Kollé- gium "Hajnóczy Jó- zsef" barlangkutató csoportja /Tiszaföldvár/	Hajnóczy József bg. /x/ Odorvári-bg Füzér-kői-bg-ok	Cserépfalu 33-A --" 33-A --" 30-A
---	--	---

Honvéd Battyán Já- nos SE "Denevér" Bar- langkutató Csoport /Nyíregyháza/	Tatárarki-bg /xx/ Hollós-vnyelő /xx/ Denevér-vzny. /xx/	Bükkszentlászló Bükkszentkereszt - " -
--	---	--

MHSZ Debreceni Könnyűbuvár Klub Barlangkutató Csoportja /Debrecen/	Egyes-vnybg Diabáz-bg Vizbeverem Kőbánya-bg Hegyes-nyelő Lyukas-gerinci- -zs Csipkés-kuti vny	Nagyvisnyó 34-T 3 --" 33 - H3 --" " - Miskolc 44-B Miskolc 44-B --" 44-A --" 44-ID
--	--	--

KPVDSZ VMTE "Dioge- nes" Barlagkutató Csoport /Budapest/	Pénz-pataki-vnybg /x/ Szarvastetői-vny Diósi 1.sz.vny Diósi 2.sz.vny Diósi 3.sz.vny Háromági-bg	Bükkszentkereszt 42-M --" 39-M Répáshuta 12-TI --" 12-TI Bükkszentkereszt 42-I --" 42-I
---	---	---

Ujpalota Sportegye- sület "Pannónia"bar- langkutató Csoport /Budapest/	Kálmán-réti-zs	Szilvásvárad 67-F
---	----------------	----------------------

Kelenföldi Tömeg- sport Egyesület "Miotya" Barlang- kutató Csoportja /Budapest/	Hármas-kuti-vnybg Kopasz-réti 1 sz. beszakadás Kopasz-réti 2 sz. beszakadás	Nagyvisnyó 41-F Szilvásvár 68-TI -"- 68-TI
---	---	--

1983 év folyamán visszavont barlangkutatói engedélyek:

Gépi- pari Spartacus SE "Lóczy Lajos" Barlangkutató Csoportja /Budapest/	Later-forrásbg Galuska-völgyi-töbör /xx/ Szilveszter-bg	Sály vizmí terület Kács 5-A Kisgyőr 50-E
---	--	--

MKBT Tardonai Csoport /Tardona/	Farkas-gödri-bg Tardonai- /Vizfő/bg Dédesi-várbarlang.
------------------------------------	--
